

Slovenskej republiky

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Štefana Sekelského v trestnej veci obžalovaného **J. K. a spol. pre obzvlášť závažný zločin vydierania** podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., na verejnom zasadnutí 12. januára 2011 v Bratislave prejednal odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 28. októbra 2010, sp. zn. BB-4T 8/2010, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej súd prvého stupňa) boli obžalovaní J. K. a A. K. uznaní za vinných spolupáchateľstvom obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 20 Tr. zák., § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obžalovaný J. K. dňa 18. septembra 2009 v čase asi okolo 9.00 hod. v reštaurácii S. osobne oznámil obžalovanému A. K., že je vydieraný V. M., ktorému dlží za drogy 2 700 €, a spolu sa dohodli, že by ho mali zbiť a poriadne vystrašiť, aby im dal pokoj a neposielal za nimi vyholených chlapov, následne v presne nezistenom čase okolo poludnia v mieste bydliska obžalovaného A. K. sa s obžalovanými J. K. dohodol, že ho zbijú a ukážu mu vopred vykopanú jamu. Následne potom, ako obžalovaný J. K. zavolať P. L., či má auto a čas,

na čo uviedol, že áno, ale až popoludní a následne asi o 13.30 hod. P. L. zobral do auta obžalovaného J. K., následne vyzdvihli obžalovaného A. K., ktorý sa predtým s P. L. nepoznali, a spoločne odišli do S. na chatu P. L., odkiaľ zobrali čierne vrecia, do ktorých zabalili krompáč a rýľ. Obžalovaný J. K. si tu vypýtal od P. L. kuchynský nôž, ktorý tam uvidel a následne odišli spoločne do obchodného domu Tesco, kde si zakúpili cigarety a chirurgické rukavice. Odtiaľ odišli do lesa v katastrálnom území S.S., kde spoločne vpravo od prístupovej cesty vykopali jamu, obžalovaný J. K. vylákal V. M. na stretnutie pod zámienkou kúpy 1 kg marihuany, následne na čo všetci traja spoločne na osobnom motorovom vozidle zn. Volvo, EČ: X., ktoré viedol P. L., odišli do Bratislavy, kde v čase asi od 17.15 hod. do 17.30 hod. zobrali V. M. a odišli do lesa nad obcou S., kde uvedené vozidlo odparkovali a následne po vojdení do lesa pri chôdzi smerom k jame, ktorú predtým vykopali, došlo k hádke medzi obžalovaným J. K. a poškodeným V. M., počas ktorej obžalovaný J. K. stojac pred poškodeným a obžalovaný A. K. stojac bezprostredne za poškodeným, tohto fyzicky napadli tak, že obžalovaný A. K. odzadu priložil V. M. na krk šnúru na prádlo o hrúbke cca 5 mm, ktorú uchopil na jej koncoch a začal ho škrtiť. Obžalovaný J. K. kuchynským nožom o dĺžke čepele cca 11,5 cm minimálne dvakrát bodol poškodeného V. M. do prednej časti tela. Keď P. L., ktorý sedel od obžalovaných a poškodených vo vzdialenosti minimálne 15 metrov uvidel ako sa obžalovaný J. K. zahnal pravou rukou zhora nadol voči telu poškodeného, z miesta ušiel. V. M. spolu s obžalovaným A. K. spadli na zem, kde ho obžalovaný J. K. minimálne 10 krát pichol do rôznych častí tela, potom sa poškodenému V. M. podarilo obžalovaným vytrhnúť a začal od nich utekať preč a keď videl, že ho prenasledujú obidvaja, otočil sa, vytiahol z vrecka nôž a vyzval obžalovaných, aby v útoku ďalej nepokračovali, lebo sa bude brániť, na čo obidvaja obžalovaní od ďalšieho útoku upustili a potom, ako ich poškodený V. M. požiadal, aby mu privolali lekársku pomoc, s týmto súhlasili, ale im poškodený V. M. musel sľúbiť, že nepovie polícii, čo sa skutočne stalo ale bude vypovedať, že bol napadnutý neznámymi osobami – skínmi. Týmto svojím konaním spôsobili V. M. mnohopočetné bodné poranenia hlavy, hrudníka, dutiny brušnej, horných a dolných končatín a psychické problémy, ktoré si vyžiadali hospitalizáciu v rozsahu 3 týždne a dobu liečenia v rozsahu minimálne 6 – 8 týždňov.

Za to uložil

obžalovanému J. K. podľa § 189 ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. d/, písm. j/ a § 37 písm. k/ Tr. zák. trest odňatia

slobody v trvaní **8 (osem) rokov**, pre výkon ktorého podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil mu aj ochranný dohľad na dobu 1 (jedného) roka,

obžalovanému A. K. podľa § 189 ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. d/, písm. j/, § 37 písm. h/ Tr. zák. s použitím § 42 ods. 1 Tr. zák. **súhrnný trest** odňatia slobody **vo výmere 6 (šest') rokov a 6 (šest') mesiacov**, so zaradením pre výkon trestu odňatia slobody podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zároveň podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 1T 43/2010, zo dňa 23. apríla 2010 vo výroku o treste, ako aj všetky ďalšie výroky a rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil mu aj ochranný dohľad na dobu 1 (jedného) roka.

Podľa § 288 ods. 1, ods. 3 Tr. por. poškodených a to V. a V. M., nar. X., bytom B. odkázal s uplatnenými nárokmi na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej prokurátor). Rozsudok súdu prvého stupňa považuje v celom rozsahu za nezákonný a to tak popis skutku v skutkovej vete, ako aj následné právne vyhodnotenie skutku a s tým spojené uložené tresty obom obžalovaným.

Má za to, že popis priebehu skutku zo strany obžalovaných je ľudsky pochopiteľný a hodnotí ho ako účelový v snahe zmierniť svoje zavinenie v úmysle dosiahnuť miernejší trestný postih. Je toho názoru, že výpoveď poškodeného V. M. o priebehu skutku, ako aj o udalostiach predchádzajúcich samotné jeho napadnutie, sú v diametrálnom rozpore s výpoveďami obžalovaných, pričom v tejto súvislosti poukázal aj na výpoveď spoluobžalovaného P. L., z ktorej nevyplýva, že by samotnému útoku predchádzala nejaká hádka.

Nesúhlasí ani s právnym vyhodnotením konania obžalovaných vo forme zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. Z reálneho priebehu udalostí je totiž zrejmé, že obžalovaní sa pripravovali na spáchanie skutku tým, že zadovážili si motúz, nôž, vopred vykopali jamu a za tým účelom si zabezpečili aj krompáč, rýľ a pracovné rukavice.

Považuje za nelogické a nevierohodné tvrdenie obžalovaných, že plánovali poškodeného len vystrašiť. Totiž poškodenému neukázali vykopanú jamu a ani raz mu nepohrozili nožom.

Má za to, že o vopred uváženej pohnútke obžalovaných usmrtiť poškodeného svedčí aj vyjadrenie samotného poškodeného, keď na otázku, či obvinení počas útoku hovorili niečo na jeho osobu uviedol, že obžalovaný K. povedal, že nemá na výber a obžalovaný K. mu povedal, že jeho smrť nemala byť vôbec takáto, že to malo prebehnúť rýchle a hladko.

Vo vzťahu k výpovediam obžalovaného A. K. je presvedčený, že jediná jeho vierohodná výpoveď je len tá výpoveď, ktorú učinil v zápisnici o výsluchu zadržaného podozrivého, kde priebeh skutku popísal totožne ako aj poškodený V. M..

S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/, písm. e/ Tr. por. a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom uvedeným v citovanom ustanovení zistil, že odvolanie proti prvostupňovému rozsudku podala procesná strana k tomu oprávnená, podala ho proti výrokom voči ktorým odvolanie mohla podať, pričom tak urobila v lehote ustanovenej zákonom.

Po splnení revíznej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok je výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného

poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym takým chybám,, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, alebo na možnosť uplatnenia práva obžalovaných na obhajobu.

V súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por. vykonal súd prvého stupňa všetky dostupné dôkazy potrebné pre poznanie skutkových okolností nevyhnutných pre zákonu zodpovedajúce rozhodujúce o obžalobe, ktorá na obžalovaných J. K. a A. K. bola podaná.

Dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní súd prvého stupňa vyhodnotil jednotlivo, vo vzájomných súvislostiach, ako aj v celom ich súhrne logickým a zároveň aj podrobne a presvedčivo odôvodneným spôsobom, ktorému z hľadiska pravidiel stanovených pre hodnotenie dôkazov tak, ako sú uvedené v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por., nemožno nič vytknúť.

V odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd, akceptujúc ustanovenie § 168 ods. 1 Tr. por., podrobne a vyčerpávajúcim spôsobom rozviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenie a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení Trestného zákona v otázke viny obžalovaných. V tomto smere sa preto Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňuje s dôvodmi podrobne rozvedenými v napadnutom rozsudku a na námietky rozvedené v odvolaní prokurátora udáva:

Ani najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadne dôvody pre spochybnenie vierohodnosti výpovedí obžalovaných J. K. a A. K. ohľadne ich motívu v úmysle „postrašiť“ a zbiť poškodeného V. M., aby ho donútili vyvarovať sa konania podrobne popísaného v skutkovej vete napadnutého rozsudku. Neexistuje žiaden priamy dôkaz, ktorý by bez akýchkoľvek pochybností svedčil o existujúcom úmysle obžalovaných usmrtiť poškodeného V. M.. Na tento záver nemožno usudzovať ani zo zadováženého motúza, noža, či zabezpečenia krompáča a rýľa a následného vykopania jamy. Navyiac, existenciu vražedného úmyslu nemožno ustáliť, bez akýchkoľvek pochybností, ani z výpovedí samotného poškodeného V. M.. Ten v prípravnom konaní bol síce celkom päťkrát vypočutý. Vo všetkých výpovediach, v ktorých spontánne popisoval priebeh skutkového deja neuvádzal, že by obžalovaní v dobe napadnutia alebo tesne predtým sa mu vyhrážali usmrtením. Až vo výpovedi zo dňa 15. októbra 2009 a to až na otázku vyšetrovateľa Policajného zboru začal uvedené tvrdiť. Neskôr však prehlásil, že toto mali obžalovaní uviesť až po jeho

napadnutí, keď už boli na ceste. Pretrvávajúce pochybnosti nemožno odstraňovať ani prostredníctvom údajnej výpovede obžalovaného A. K. zo dňa 19. septembra 2009, na ktorú poukazuje prokurátor v dôvodoch podaného odvolania. Ide totiž o výpoveď právne nulitnú a procesne nespôsobilú pre jej akékoľvek použitie v tomto konaní. A. K. bol totiž vypočutý ako podozrivý pred vznesením obvinenia, na čo správne poukazuje aj súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozsudku a k tomu Najvyšší súd dodáva, že takáto výpoveď ani nemala byť založená do tohto spisu, medzi procesne spôsobilé dôkazy.

Zo správne zisteného skutkového stavu, pri absencii existencie nepochybných dôkazov o úmysle obžalovaných usmrtiť poškodeného, vyvodil súd prvého stupňa správny právny záver, keď uznal obžalovaných za vinných spolupáchateľstvom obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 20 Tr. zák., § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák.

Preto o vine a právnom posúdení konania obžalovaných J. K. a A. K. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací nemal pochybností.

Nepochybil súd prvého stupňa ani pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Pri úvahách o jeho voľbe dôsledne hodnotil všetky okolnosti významné pre rozhodovanie o treste. Vzal do úvahy nielen spôsob spáchania činu, motív konania a spôsobený následok, ale aj osobu páchatel'ov a skutočnosť, že do doby spáchania skutku viedli riadny život a treba na nich hľadieť ako na osoby prvotrestané. Správne pritom postupoval, keď vzhľadom na okolnosti prípadu využil inštitút mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. a obžalovaným uložil tresty diferencovane pod dolnú hranicu trestu zákonom stanovenej trestnej sadzby uvedenej v § 189 ods. 3 Tr. zák. Uložené tresty pre obžalovaných, dôsledne zohľadňujúcich poľahčujúce i priťažujúce okolnosti, považuje aj odvolací súd za primerané, zákonné a spravodlivé, a to aj s ohľadom na priaznivú prognózu resocializácie obžalovaných rozvedenú v záveroch znaleckého posudku a vo výpovedi znalca z odboru psychiatrie Prof. MUDr. V. N., CSc.

Keďže zákonne rozhodol súd prvého stupňa aj vo výroku o zaradení obžalovaných pre účely výkonu trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ako aj vo výrokoch o uložení ochranného dohľadu a náhrade škody a keďže odvolací súd nezistil dôvod pre zmeny prvostupňového rozsudku v žiadnom smere, preto postupoval podľa § 319 Tr. por. a odvolanie prokurátora zamietol, ako nedôvodné.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 12. januára 2011

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.

predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Štefan Sekelský

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová